

GRUFFUDD BENRHAW, neu PENRHAW (15fed ganrif), bardd

Enw: Gruffudd Benrhaw, Neu Penrhaw

Rhyw: Gwryw

Galwedigaeth: bardd

Maes gweithgaredd: Barddoniaeth

Awdur: Ray Looker

y gwyddys ei fod yn r o Frycheiniog ac o dylwyth yr Awbreaid. Cadwyd cyfres o englynion a fu rhwng [Gruffudd ap Nicolas](#), [Owain Dwnn](#), ac yntau. Ceir darnau o ryddiaith gyda'r rhain, a'r cyfan yn rhoi gwahanol helyntion y Fenhaw, a oedd yn 'ddyn dyrws drwg ei reol.' Rhoir hanes ei garcharu yng Nghaerfyrddin a'i ryddhau drwy gymorth [Gruffudd ap Nicolas](#); ei ail-garcharu a thalu ei ddyled gan Tomas ap Gruffudd ap Nicolas; ei geinioca yn eglwys Caerfyrddin a'i ddianc i Went ac Ewas; ac yn olaf ei ddychwelyd at [Gruffudd ap Nicolas](#) i erfyn ei faddeuant. Ni chafwyd dim arall o waith y bardd hyd yn hyn, nac unrhyw esboniad ar ei enw.

Awdur

Ray Looker

Ffynonellau

Llawysgrif Mostyn yn Llyfrgell Genedlaethol Cymru, Aberystwyth 131 (59)

Archifau LIGC: [Llanstephan MS 135: Poetry, prophecies, &c.](#) (10)

Llawysgrif Panton yn Llyfrgell Genedlaethol Cymru, Aberystwyth 40 (61)

Jones a Lewis, *Mynegai i Farddoniaeth y Llawysgrifau* (1928)

Trafodion Anrhydeddus Gymdeithas y Cymmrodorion, 1941, 131

Garfield Hughes, 'Y Dwniaid'

Dolenni Ychwanegol

Wikidata: [Q20733104](#)

Dyddiad cyhoeddi: 1953

Hawlfraint Erthygl: <http://rightsstatements.org/page/InC-RUU/1.0/>

Mae'r Bywgraffiadur Cymreig yn cael ei ddarparu gan Lyfrgell Genedlaethol Cymru a Chanolfan Uwchefrydiau Cymreig a Cheltaidd Prifysgol Cymru. Mae ar gael am ddim ac nid yw'n derbyn cymorth grant. Byddai cyfraniad ariannol yn ein helpu i gynnal a gwella'r wefan er mwyn i ni fedru parhau i gydnabod Cymry sydd wedi gwneud cyfraniad nodedig i fywyd yng Nghymru a thu hwnt.

Ewch i'n [tudalen codi arian](#) am ragor o wybodaeth.

